

S proslave 50-godišnjice Muzeja grada Zagreba (Foto N. Vranić)

PRIGODOM PROSLAVE 50-GODIŠNJICE MUZEJA GRADA ZAGREBA

(Referat održan na proslavi)

Gledajući s historijskog gledišta bilo je posve opravdano, da su u Hrvatskoj u doba stvaranja Narodnog muzeja u Zagrebu 1846., a i u kasnijim decenijama, svi naponi oko skupljanja muzejske građe bili usmjereni prema tome muzeju, kao realizatoru misli, da treba što intenzivnije pristupiti čuvanju i proučavanju svih onih vrednota, koje će pridonijeti u prvom redu boljem razumijevanju naše narodne biti i kulturne baštine kao i prirode, s kojom su one stalno povezane.

Uloga t. zv. centralnih muzeja kao jedinih ustanova, koje imaju prvenstveno pravo na svu muzejsku građu, uslijed narednijih muzeoloških shvaćanja postepeno se mijenja — kod nas kao i u svijetu uopće — tako da su kraj njih počeli isticati razni lokalni (pokrajinski, zavičajni, gradski i sl.) preuzimajući dio njihove uloge, a upotpunjavajući se s njima u izvršavanju muzejskih zadataka.

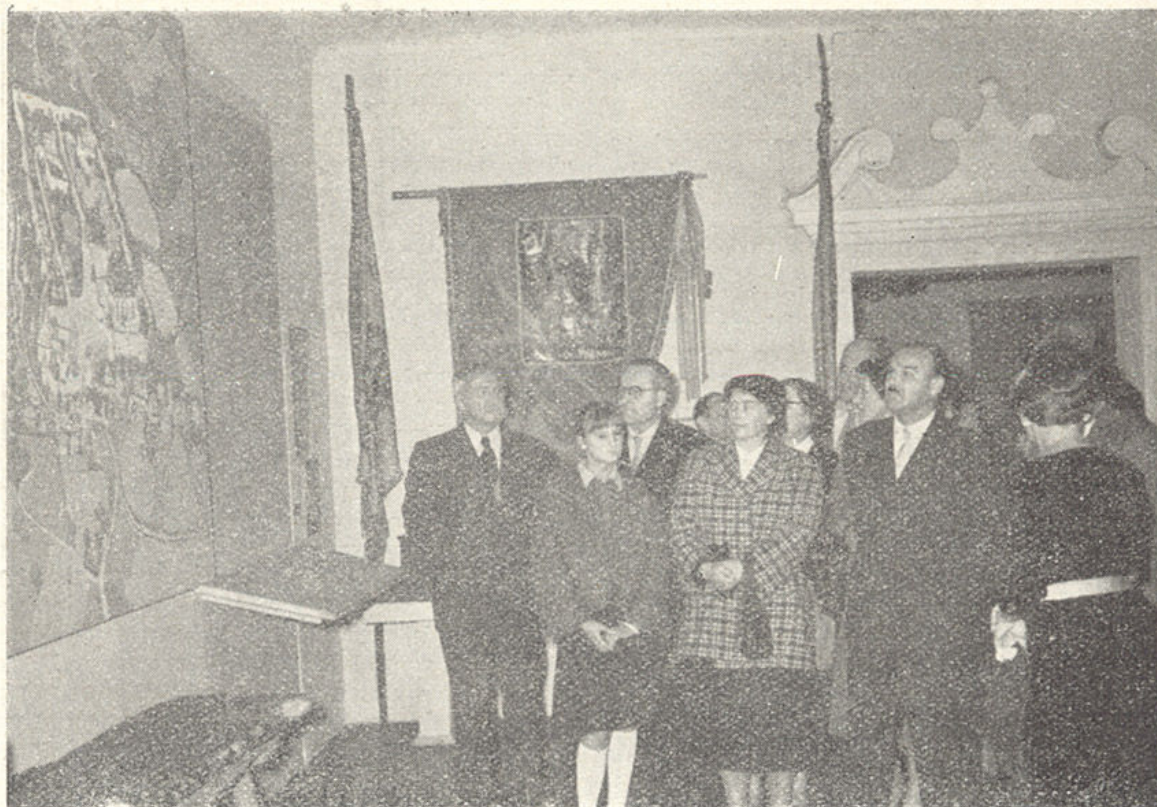
U to doba previranja niknuo je i Muzej grada Zagreba, koji ove godine navršava pedeset godina svog opstanka.

Muzejsko vijeće Muzeja grada Zagreba odlučilo je obilježiti tu obljetnicu i za javnost, pa je zaključeno, da se to izvrši s pomoću tri muzejske manifestacije: publikacijom, izložbom i prigodnom proslavom.

Zamisao o publikaciji ostvarena je nedavno izdavanjem zbornika »Iz starog i novog Zagreba«, koji je bilo moguće izdati zahvaljujući suradnji brojnih naučnih radnika iz krugova zagrebačkih muzeja i izvan njih, a naročito obilnoj materijalnoj pomoći Savjeta za kulturu i nauku NR Hrvatske i NOGZ.

Osim toga je prigodom 50-godišnjice muzeja u dvorani za povremene izložbe priređena izložba »Slike Zagreba od 16. do 19. st.«, koja će se sada otvoriti.

Kao treće priređena je ova svečanost, da bi se i njome obilježila ova važna ob-

Predsjednik NOGZ V. Holjevac, sekretar Savjeta za kulturu i nauku NR Hrvatske prof. A. Magašić i drugi uzvanici razgledavaju Muzej grada Zagreba (Foto N. Vranić)

ljetnica na našem muzejskom sektoru. Drug Većeslav Holjevac, predsjednik NOG Zagreba, prihvatio se je najsusretljivije pokroviteljstva nad ovim muzejskim jubilejem, na čemu mu se ovdje u ime muzejskog vijeća Muzeja grada Zagreba i cijelog kolektiva muzeja ponovno najtoplije zahvaljujem. Što više, on je bio tako ljubazan, da priređuje večeras prijem u Dvercima, kojim će zaključiti ovu proslavu i dati joj naročito svečan karakter.

Na kraju želim istaknuti, da veseli nas članove muzejskog vijeća Muzeja grada Zagreba, da imamo priliku proslaviti obljetnicu Muzeja grada Zagreba, te istaknute kulturne institucije, koja je po svom radu i zadacima tako neposredno vezana za Zagreb, to žarište naprednih ideja u našoj zemlji i središte borbe za socijalizam.

Prof. Vladimir Tkalčić

RAZVOJ MUZEJA GRADA ZAGREBA

(Referat održan na proslavi)

Proslava 50-godišnjice Muzeja grada Zagreba bila bi nepotpuna, kad se ne bi upoznali s historijom razvitka ove naučne i kulturno-prosvjetne institucije. Dozvolite mi stoga, da u kratkom pregledu iznesem njegov razvoj od osnivanja do današnjih dana.

Inicijativu za osnutak Gradskog muzeja u Zagrebu dao je 1905. historičar Emilije Laszowski. On je za ovo zainteresirao tadašnjeg gradonačelnika dr. Milana Amru-

ša, koji je prijedlog za osnivanje Gradskog muzeja iznio gradskom zastupstvu. Gradsko je zastupstvo odobrilo tada dotaciju od 5.000 kruna za 1905. i 1906. godinu. Društvo braće hrv. zmaja izjavilo je 1907. god. gradskom poglavarstvu, da je pripravno urediti i besplatno voditi muzej i knjižnicu, koja se imala osnovati zajedno s muzejem. Ono je imalo sabirati knjige za knjižnicu i starine za muzej. Sakupljeni materijal trebao je postati vlasništvo gra-